

Handleiding LesSpiegel Kleuterkaarten

De **LesSpiegel Kleuterkaarten** helpen jonge kinderen hun stem te laten horen over hoe zij het leren en de dag beleven.

■ Door kinderen **al op jonge leeftijd** te laten aangeven hoe ze zich voelen, oefenen ze met **zelfregulatie**: ze leren woorden te geven aan hun ervaring, herkennen signalen bij zichzelf en maken dit op een **veilige manier** kenbaar. Voor de leerkracht is dit waardevolle informatie: je ziet sneller waar kinderen behoefte aan hebben en kunt daar direct op inspelen.

Hier vind je drie werkvormen per bouw waarmee je de kaartjes gemakkelijk kunt inzetten.

■ Voor kleuterjuffen (groep 1-2)

Werkvorm 1: Kaartjes bij fruit eten – “Hoe voel jij je vandaag?”

Doel: kinderen leren gevoelens uiten op een natuurlijk moment.

Zo werkt het:

1. Leg 3-4 kaartjes midden op de tafel of in de kring.
2. Terwijl de kinderen fruit eten, mag ieder kind **een kaartje aanwijzen dat past bij zijn/haar gevoel**.
3. Een paar kinderen vertellen kort iets over hun keuze.

Zelfregulatie: kinderen leren in een rustige setting woorden geven aan hoe ze zich voelen.

Werkvorm 2: Tafelgesprek na een activiteit

Doel: kinderen leren reflecteren op wat ze gedaan hebben.

Zo werkt het:

1. Na een werkles of spelmoment leg je 2 kaartjes neer (bijv. “Vond je het leuk?” en “Was het makkelijk of moeilijk?”).
2. Tijdens het opruimen laat je kinderen kort een kaartje aanwijzen.
3. Vraag eventueel door: “Wat maakte het leuk/moeilijk?”

Zelfregulatie: kinderen leren benoemen wat hen helpt of belemmert, zodat jij beter kunt inspelen op hun behoefte.

Werkvorm 3: Dagafsluiting – “Hoe was je dag?”

Doel: kinderen leren terugkijken en afronden.

Zo werkt het:

1. Leg alle kaartjes in de kring.
2. Elk kind kiest één kaartje dat het best bij zijn/haar dag past.
3. Je maakt er een klein ritueel van (bijv. kaartje omhoog houden, applausje).

Zelfregulatie: kinderen ervaren dat gevoelens er mogen zijn en dat je samen een dag kunt afronden.

■ Voor groep 3

Werkvorm 1: Kaartjesladder – “Hoe was het voor jou?”

Doel: kinderen leren hun gevoel of ervaring plaatsen op een schaal.

Zo werkt het:

1. Kies één kaartje (bijv. “Snapte je wat je moest doen?”).
2. Teken of leg een eenvoudige ladder (3 treden: onder – midden – boven) op het bord of op papier.
3. Laat kinderen hun keuze koppelen aan de ladder:

- Bovenaan: ging heel goed / was duidelijk

- Midden: ging wel / soms duidelijk, soms niet

- Onderaan: vond ik moeilijk / niet duidelijk

4. Bespreek kort een paar reacties en vraag eventueel: “Wat heb jij nodig om hoger op de ladder te komen?”

Zelfregulatie: kinderen leren hun ervaring niet alleen uit te drukken, maar ook te koppelen aan wat ze nodig hebben voor de volgende keer.

Werkvorm 2: Kaartje kiezen en kort schrijven

Doel: kinderen koppelen hun ervaring direct aan de kaartjes.

Zo werkt het:

1. Kies na een les of activiteit één kaartje en laat dit zien in de kring of op het bord.
2. Bespreek heel kort wat de vraag betekent (bijv. “Snapte je wat je moest doen?”).
3. Kinderen schrijven in hun schrift een kort antwoord: ja / een beetje / nee.
4. Wie wil, mag er een korte toelichting of tekening bij maken.

Zelfregulatie: kinderen leren hun ervaring verbinden met de vaste vragen van de kaartjes en ontdekken dat hun antwoord betekenis heeft voor het vervolg van de les.

Werkvorm 3: Partnergesprek

Doel: kinderen leren naar elkaar luisteren en ervaringen delen.

Zo werkt het:

1. Zet tweetallen tegenover elkaar.
2. Laat ze om de beurt een kaartje trekken en elkaar de vraag stellen.
3. Sluit af in de kring: een paar kinderen delen wat ze van hun maatje gehoord hebben.

Zelfregulatie: kinderen ervaren dat het delen van gevoelens normaal is en dat je van elkaar kunt leren hoe je met situaties omgaat.

■ Samenvatting:

Met de LesSpiegel Kleuterkaarten leer je kinderen **van jongs af aan** dat hun gevoel telt, dat het veilig is om dit te delen, en dat de leerkracht hier ook echt iets mee doet. Zo werk je stap voor stap aan **zelfregulatie** en een klas waarin kinderen zich gezien en gehoord voelen.

Deze handleiding is eigendom van **SmartSchools B.V.** en is uitsluitend bedoeld voor informatieve doeleinden.

Alle rechten voorbehouden.

- **Coherence Based Learning™, Coherence Based Teaching™, Coherence Based Schooling™** en **De LesSpiegel®** zijn geregistreerde handelsmerken van SmartSchools B.V.
- Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SmartSchools B.V.
- Hoewel de inhoud met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, aanvaardt SmartSchools B.V. geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden of gevolgen van het gebruik van deze informatie.

© SmartSchools B.V., 2025.

smartschools.academy

